

STUB
kultura

Plesne večeri -

GLAZBENA SLUŠAONICA

Glazba je zvonka radost

Impresum

Izdavač: Kajkaviana – Društvo za prikupljanje, čuvanje i promicanje hrvatske kajkavske baštine, Golubovečka ulica 42, 49240 Donja Stubica, T/F 049 286 463, W <https://kajkaviana.hr/> /

Za izdavača: Ines Krušelj-Vidas / **Urednik:** Željko Popović / **Lektura i korektura:** Mario Šimudvarac / **Oblikovanje:** Studio za umjetnost i dizajn Nikola Sinković, Oroslavje / **Tisak:** Studio za dizajn i tisak Arkuš, Donja Stubica / **Naklada:** 50 primjeraka / **Godina:** 2022.

NOSITELJ PROJEKTA

KAJKAVIANA

PARTNER

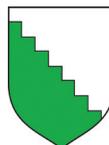

PARTNER

STUB-KLUB

MULTIMEDIJALNI CENTAR

PARTNER

Grad
Donja Stubica

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

ESF
UČINKOVITI
LJUDSKI
POTENCIJALI

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda i Ured za udruge Vlade RH

Više informacija o EU fondovima: www.strukturnifondovi.hr

Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Kajkaviane – Društva za prikupljanje, čuvanje i promicanje hrvatske kajkavske baštine

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva

PROJEKT PLESNE VEČERI – GLAZBENA SLUŠAONICA

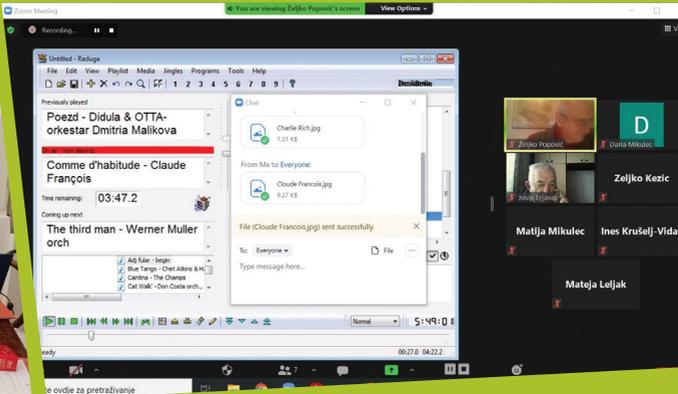
Voditelj radionice **Željko Popović**

Potaknut lošom ekonomskom moći većine naših ljudi srednje i starije generacije, sve većom otuđenošću, osamljenošću, sve više izraženom mobitelomanijom, dugotrajnim sjedenjem pred televizijskim ekranima i sve uočljivijim nedostatkom fizičkih aktivnosti, predložio sam pokretanje projekta koji bi barem djelomično riješio i ublažio sve navedeno – organizaciju plesnih večeri za ovu populaciju. Projekt *Plesne večeri* bio je prihvaćen, a počeli smo ga ostvarivati u rujnu 2020. godine. Ubrzo smo plesne večeri pretvorili u glazbene slušaonice uz maske zbog mjera zaštite od zaraze bolesti COVID-19.

Iz gore navedenih razloga, moralo se odstupiti od prvobitno zamišljene koncepcije te je trebalo osmisлити nešto novo i zanimljivo. Tako je nastao projekt *Glazbena slušaonica* gdje smo razgovarali o zanimljivim glazbenim temama domaće i strane glazbe. Predstavljeno je mnoštvo glazbenika i orkestara koji su ostavili neizbrisiv trag u glazbenoj umjetnosti, brojni glazbeni pravci, razni instrumenti, društveni plesovi i glazba iz čitavoga svijeta.

U organizaciji i ostvarivanju projekta *Plesne večeri – Glazbena slušaonica* pomogla mi je zaposlenica Kajkaviane i voditeljica projekta Daria Mikulec, a zatim Lidija Kelemen. Održano je četrdeset dvosatnih plesno-glazbenih susreta na kojima se puštala izabrana glazba za ples i slušanje.

OBRAĐENE TEME

DOMAĆI IZVOĐAČI

Gjuro Prejac

(Desinić, 1870. – Zagreb, 1936.)
Hrvatski je skladatelj, glumac, pjevač i redatelj. Tijekom bogate karijere bio je imenovan intendantom HNK-a u Zagrebu i bio je nastavnik u školi Hrvatskoga glazbenog zavoda. Autor je komedija i opereta, a najpoznatije su mu popularne popijevke *Vu plavem trnacu* i *Peharček moj*.

Vlaho Paljetak

(Dubrovnik, 1893. – Zagreb, 1944.)
Hrvatski je šansonijer i skladatelj. Zaposlio se 1919. godine u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu kao operni šaptač. Snimio je šezdesetak popijevki od kojih su bile popularne *Ajme meni*, *Na plavom Jadranu*, *Od one divne noći*, *Pod starim čempresom*, *Adio, Mare*, *Popevke sem slagal*, *Fala* i *Marijana*.

Andrija Konc

(Sombor, 1919. – Bjelovar, 1945.)
Hrvatski je operetni pjevač i šansonijer. Kratko vrijeme pjevao je u zboru Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu. Opređeljuje se za zabavnu glazbu i uskoro postaje vrlo popularan. Njegova perspektivna karijera prekinuta je 1945. godine kada su ga ubili jugoslavenski komunisti.

Zvonimir Krkljuš

(Zagreb, 1921. – Berlin, Njemačka, 2001.)

Uz Ivu Robića bio je najpopularniji hrvatski pjevač pedesetih godina 20. stoljeća. Ostat će zapamćen kao skladatelj i autor prvih domaćih uspješnica *Pjesma Zagrebu* i *Serenada Opatiji*. Ostale su njegove uspješnice *Kaži zašto me ostavi*, *Ramona*, *Lili*, *Arrivederci Roma*, *Bijela lađa plovi morem*, *Jedna noć u Kostreni* te *Štefek* i *Bara*.

Ivo Robić

(Garešnica, 1923. – Rijeka, 2000.)

Popularni je hrvatski pjevač i skladatelj te prethodnik zabavne glazbe u Hrvatskoj. Kompozicijom *Morgen* na njemačkom jeziku postiže najveći komercijalni uspjeh. Zvali su ga Mister Morgen. Sjećamo ga se po pjesmama *Ta tvoja ruka mala*, *Serenada Opatiji*, *Golubovi*, *Stranci u noći*, *Mama Juanita*, *Ko divan san*, *Moja mala djevojčica*, *Tempico*, *Zbog čega te volim*, *Mužikaši* i dr.

Bruno Petrali

(Rijeka, 1925.)

Bio je prvi spiker Radio-Rijeke, nogometaš, sportski komentator, glumac, pjevač te direktor Talijanske drame u HNK-u Ivana pl. Zajca u Rijeci. Prvi je javno pjevao hit *Samo jednom se ljubi* Marija Kinela. Poznate su mu skladbe *Čežnja*, *Sreću mi vrati*, *Pjesma slavuja*, *U maloj barci*, *Aprite le finestre*, *Tužna samoća* i *Pjesma o godišnjim dobima*.

Anica Zubović

(Zagreb, 1932.)

Hrvatska je pjevačica šlagera starije generacije školovanoga glasa i profinjene interpretacije. Počela je s obradama međimurskih narodnih pjesmama (*Rožica sam bila*). Pjevala je i dalmatinske narodne pjesme, ponekad u duetu s tada poznatom pjevačicom Vilmom Isler. Njezine su popularne pjesme *Negdje u dalekom svijetu*, *Poput bršljana*, *Okrećem listove kalendara*, *Plavi lan*, *More, more*, *Kada jednom odeš*, *Maškare* i dr.

Toni Kljaković

(Solin, 1932. – Pula, 2007.)

Hrvatski je pjevač koji je bio osobito popularan sedamdesetih godina 20. stoljeća. S Terezom Kesovijom otpjevao je pjesmu *Nima Splita do Splita*. Osobito je popularna njegova pjesma *Sretna luka*.

Marko Novosel

(Nova Gradiška, 1936.)

Najistaknutiji je predstavnik belkanta u Hrvatskoj. Skladatelj je kajkavske uspješnice *Pod starim krovovima* prema tekstu Drage Britvića. Njegove su poznate pjesme *Mornarev cha-cha-cha*, *U nedilju*, *Ane*, *Malena*, *Zagreb*, *Zagreb*, *Maškare*, *Veslaj, veslaj*, *Dalmatinke male*, *Zbog čega te volim*, *Autobus Calypso*, *Bongiorno*, *Giuliana*, *Vatreni poljubac*, *Banjo boy*, *Došiel bum v Zagorje nazaj*, *Mi sme tu navek*, *To malo zemlice*, *Dan plavetan kao lan* i dr.

Vice Vukov

(Šibenik, 1936. – Zagreb, 2008.)

Hrvatski je estradni umjetnik, publicist i političar. Direktor festivala u Opatiji čuo ga je na audiciji i ponudio mu je da izvede pjesmu *Mirno teku rijeke* kojom je pobijedio te gotovo preko noći postaje najpopularniji glazbenik bivše Jugoslavije. Vraća se u Hrvatsku neposredno prije Domovinskoga rata. Porin za životno djelo dodijeljen mu je 2000. godine.

Beti (Elizabeta) Jurković

(Opatija, 1936.)

Hrvatska je pjevačica, skladateljica i kantautorica. Na prvom festivalu u Opatiji 1958. godine pjevala je Kuntarićevu skladbu *Autobus Calypso* s Ivom Robićem. Njezine su popularne pjesme *Nina*, *Oglas*, *Kazačok*, *Jedna gitara*, *bezbroj divnih snova*, *Barke faren* i *Utakmica*.

Duo s Kvarnera

(Zdravko Juričić, Čavle, 1932.; Ivo Mavrinac (Zvonko), Mavrinci, 1934. – Rijeka, 2003.)

Vokalni je duet. Bili su pjevači popularnih šlagera. Prvi im je uspjeh prepjev pjesme *Kao rijeka s festivala* u Sanremu. Popularne su njihove izvedbe pjesama *Kao biser sjajni*, *Najljepši kraj*, *Da li poznaš naše more*, *Moj dom, tvoj dom*, *Mandoline u noći*, *Dođi, mila Mare* i *Havaji*.

Trio TIVIDI

(Tino Stipinović (1938.), Vigor Finderle (1937.) i Dinko Banić (1937. – 2001.))

Hrvatski je vokalni trio koji je bio popularan po izvedbi meksikanskih pjesama. Godine 1959. snimaju ploču s četirima kompozicijama na hrvatskom jeziku koja je prodana u pedeset tisuća primjeraka. Na ploči su se nalazile: pjesma *Četiri staze* i pjesma *Sombrero* koju je skladao Nikica Kalogjera, ujedno i sam voditelj meksikanskoga orkestra.

Zvonko Špišić

(Zagreb, 1937. – Zagreb, 2017.)

Hrvatski je pjevač, samouki glazbenik, skladatelj, pjevač šansone, tekstopisac, aranžer i likovni umjetnik. Pisao je pjesme o Zagrebu (*Trešnjevačka balada*), pjesme mediteranskoga ugođaja, domoljubne pjesme (*Zvona moga grada*), scenska djela, nenadmašive šansone (*Milioner*, *Kockar*), a svakako treba spomenuti jednu od izvanvremenskih popijevki *Suza za zagorske brege*. Bio je tajnik i predsjednik Hrvatskoga društva skladatelja, predsjednik Zajednice umjetnika Hrvatske, direktor Zagrebačkoga festivala i saborski zastupnik. Dobio je brojna priznanja i nagrade, a 2008. godine Porin za životno djelo.

Bojan Kodrić

(Mahično, 1937.)

Hrvatski je pjevač zabavne glazbe, kantautor i pjesnik. Kao mladić svirao je u vokalno-instrumentalnom sastavu Talasi u zagrebačkoj Kustošiji i bio je član ansambla LADO. Poslije vojske snima Golobovu pjesmu *Otkako si otišla*. Sudio je Domovinskoga rata, zagrebački je gradski vijećnik i dobitnik je Nagrade Grada Zagreba.

Arsen Dedić

(Šibenik, 1938. – Zagreb, 2015.)

Hrvatski je skladatelj, kantautor, književnik, pjesnik, prevoditelj i slikar. Svirao je glasovir, flautu i gitaru. Dobitnik je nagrade Zlatna arena, osam Porina te Nagrade Vladimir Nazor za životno djelo.

Krunoslav Kićo Slabinac

(Osijek, 1944. – Zagreb, 2020.)

Jedan je od najpoznatijih hrvatskih pjevača svojega vremena. Bio je gitarist, skladatelj i aranžer. Osnivač je rock-grupe Dinamiti u Osijeku. Najveći su mu hitovi *Plavuša*, *Zbog jedne divne crne žene*, *Te tri slatke riječi*, a postigao je uspjeh kao izvođač i skladatelj slavonske tamburaške glazbe. Dobio je Nagradu Osječko-baranjske županije za životno djelo, posthumno je nagrađen Porinom za životno djelo i odlikovan je ordenom Red Danice hrvatske s likom Marka Marulića za djelovanje u kulturi.

Drago Mlinarec

(Zagreb, 1942.)

Hrvatski je pjevač i kantautor, gitarist i svirač usne harmonike. Osnivač je najpopularnijega rock-sastava Jugoslavije Grupe 220. Autor je brojnih pjesama: *Kad bih bio Petar Pan*, *Mora da sam bio mlad*, *Ne brini, doktore, Domovina*, *Caracas*, *Ljubav je kao cvijet* i dr. Osvojio je Vjesnikovu nagradu Josip Štolcer Slavenski, Porina za kompilaciju *Krhotine*, nagradu Stari mačak za seniorski rad i doprinos hrvatskoj glazbi te Porina za životno djelo 2005. godine.

Jadranko Črnko

Hrvatski je kantautor šansona koje su imale izvrsne tekstove. Najpoznatije su mu šansone *Moj osmijeh i ja* i *Zagrebačkim ulicama*. Najčešće je nastupao na Šansonafestu.

STRANI IZVOĐAČI

Louis (Leo) Prima

(New Orleans, SAD, 1910. – New Orleans, SAD, 1978.)

Američki je pjevač talijanskoga podrijetla. Bio je tekstopisac, vođa benda i izuzetan trubač. Zvali su ga Kralj Singa. Poznate su njegove izvedbe pjesama poput *Buena sera*, *Just A Gigolo*, *Angelina*, *Sing, Sing, Sing*, *Black Magic*, *Jump*, *Jive An' Wail*, *Basin Street Blues* i dr.

Mahalia Jackson

(New Orleans, SAD, 1911. – Evergreen Park, SAD, 1972.)

Afroamerička je gospel-pjevačica. Počela je pjevati u zboru baptističke crkve, a zatim je profesionalno pjevala u prvoj komercijalnoj gospel-grupi The Johnson Brothers. Pjesma *Mogu vjerovati u Isusa* osvojila je nagradu Francuske akademije, a *Tiha noć* postala je jedna od najprodavanijih ploča u Norveškoj. Prije smrti primila je Grammy za životno djelo. Poznate su joj pjesme *Crying In The Chapel*, *In The Upper Room*, *Up In The Jerusalem*, *Silent Night* i dr.

Ella Fitzgerald

(Virginia, SAD, 1911. – Kalifornija, SAD, 1996.)

Američka je džez-pjevačica fleksibilnoga glasa od tri oktave (*blues*, *soft jazz*, *bebop*). Imitirala je životinjske glasove i glazbene instrumente. Dobila je trinaest Grammyja. Zvali su je Kraljicom Džeza i Prva Dama Pjesme. Njezine su poznate uspješnice *Body And Soul*, *Air Mail Special*, *Mack The Knife*, *Dream A Little Dream Of Me*, *Misty*, *Nature Boy* i dr.

Frankie Laine

(Francesco Paolo LoVecchio)
(Chicago, SAD, 1913. – San Diego, SAD, 2007.)

Američki je pjevač, tekstopisac i glumac čija je karijera trajala gotovo sedamdeset i pet godina. Od prvih koncerata 1930. godine do posljednje izvedbe *That's My Desire* 2005. godine. Njegovi hitovi uključuju *That's My Desire*, *That Lucky Old Sun*, *Mule Train*, *Jezebel*, *High Noon*, *I Believe*, *Hej, Joe*, *The Kid's Last Fight*, *Cool Water*, *Rawhide* i *You Gave Me A Mountain*. Pjevao je poznate tematske pjesme za mnoge western-filmove, uključujući *The 3:10 To Yuma*, *Gunfight At The OK Corral* i *Blazing Saddles*.

Harry (Haag) James

(Albany, SAD, 1916. – Las Vegas, SAD, 1983.)

Američki je glazbenik, glumac i najpoznatiji trubač koji je vodio veliki orkestar. Bio je poznat po svojoj briljantnoj tehnici sviranja trube i po njezinu prepoznatljivu tonu. O njemu je snimljen film *Mladić s trubom* u kojemu je glavnu ulogu glumio Kirk Douglas.

Dean Martin (Dino Paul Crocetti)

(Steubenville, SAD, 1917. – L. A., SAD, 1995.)

Slavan je američki pjevač, glumac i zabavljač. U početku je nastupao u komičnim predstavama s Jerryjem Lewisom. Glumio je u velikom broju komičnih, *country* i western-filmova. Bio je sjajan pjevač topla i neponovljiva glasa, talijanskoga šarma te glumac s jednakim osjećajem za dramu i za komediju, stand-up-komičar.

Melina Mercouri

(Atena, Grčka, 1920. – New York, SAD, 1994.)

Grčka je glumica, pjevačica i političarka. Članica je Grčkoga parlamenta od 1977. godine i prva je ministrica kulture 1981. – 1983. Stekla je popularnost filmom *Nikad nedjeljom* i pjesmom *Djeca Pireja* iz navedenoga filma.

Fred (Ferdinando) Buscaglione

(Torino, Italija, 1921. – Rim, Italija, 1960.)

Talijanski je pjevač, kompozitor, glumac i televizijska zvijezda. Bio je ključna je osoba za uspon pjevača vikača (urlatora). Njegovi su hitovi *Teresa non spare*, *Eri piccola cosi*, *Guarda che luna*, *Love in Potofino*, *Whisky facile*, *Che bambola*, *Giacomino*, *Una sigaretta*.

Yma Sumac (Zoila Augusta Emperatriz Chavarri del Castillo)

(Callao, Peru, 1922. – L. A., SAD, 2008.)

Peruanska je sopranistica tijekom pedesetih godina 20. stoljeća. Glazbenu karijeru započela je u argentinskoj etno grupi koja je imala četrdeset i šest indijanskih pjevača, svirača i plesača. Poznate su joj pjesme *Chuncho*, *Mambo*, *Virgenes del Sol*, *El condor pasa*, *Cha Cha Gitano* i dr.

Eddie (Albert Edward) Calvert

(City of Preston, UK, 1922. – Rivonia, Sandton, Južna Afrika, 1978.)

Engleski je trubač. Uživao je popularnost pedesetih godina 20. stoljeća. Imao je sedam uspješnica na engleskoj ljestvici popularnih singlova od kojih su najpopularniji *Oh, meine Papa* (1953.) i *Cherry Pink And Apple Blossom White* (1955.).

Sarah Vaughan

(Newark, SAD, 1924. – Hidden Hills, SAD, 1990.)

Američka je džez-pjevačica s nadimcima Sassy i The Divine One. Kao tinejdžerica ilegalno ulazi u noćne klubove gdje svira klavir i pjeva. Nastup u Apollo Theatreu i pobjeda s kompozicijom *Body And Soul* omogućili su joj da tjedan dana nastupa u tom kazalištu. Nagrađena je četirima Grammyjima (za životno djelo 1989. godine) te drugim nagradama i počastima.

Chuck Berry (Charles Edward Anderson)

(St. Louis, SAD, 1926. – Wentzville, SAD, 2017.)

Američki je pjevač, gitarist i skladatelj. Jedan je od najutjecajnijih izvođača u povijesti *rock and rolla*. Godine 1955. izlazi mu pjesma *Maybellene* nakon čega mu karijera napreduje. Godine 1985. primljen je u Kuću slavnih *bluesa*, a 1986. godine u Kuću slavnih *rock and rolla*. Hitovi su mu *Roll Over Beethoven*, *Rock And Roll Music*, *Sweet Little Sixteen*, *School Days*, *No Particular Place To Go*, *Promised Land*, *You Never Can Tell*, *My Ding-a-Ling* i dr.

Fats (Antoine) Domino

(New Orleans, SAD, 1928. – New Orleans, SAD, 2017.)

Američki je *rhythm & blues* i *rock and roll*-pjevač, pijanist i tekstopisac francusko-kreolskoga podrijetla. Utjecao je na razvoj glazbe i bio je pionir *rock and rolla*. Njegovi su hitovi *Blueberry Hill*, *Ain't That A Shame*, *Be My Guest*, *Walking To New Orleans*, *Hello*, *Josephine* i dr. Dobitnik je brojnih glazbenih priznanja.

Sam (Samuel) Cook

(Clarksdale, SAD, 1931. – Mississippi, SAD, 1964.)

Američki je glazbenik i pjevač *gospela*, *soula* i *rhythm & bluesa*, tekstopisac, producent, poduzetnik i glumac. Njegovo je pjevanje bilo spiritualno i romantično, pitko, puno nade i bezgraničnoga optimizma. Godine 1999. dobio je Grammy za životno djelo. Hitovi su mu *Send Me, Lord*, *Remember Me*, *Cupid*, *What A Wonderful World*, *Bring It On Home To Me*, *Twistin' The Night Away* i dr.

Johnny Cash

(Kingsland, SAD, 1932. – Nashville, SAD, 2003.)

Američki je kantautor, čovjek u crnom, buntovnik mračnoga, ali skromnoga ponašanja. Prepoznatljiv je zvuk njegova pratećega benda The Tennessee Three koji karakteriziraju ritmovi gitare koji zvuče poput vlaka. Tijekom posljednje faze svoje karijere, obradio je pjesme suvremenih rock-umjetnika. Upravo to je dovelo do toga da bude primljen u Kuću slavnih *countryja*, Kuću slavnih *rock and rolla* i Kuću slavnih *gospela*. Poznate su mu pjesme *I Walk the Line*, *Ring Of Fire*, *Get Rhythm*, *Man In Black*, *A Boy Named Sue*, *Jackson* (duet sa suprugom, Johnny Cash i June Carter), *Hey, Porter*, *Orange Blossom Special*, *Rock Island Line* i dr.

Patsy Cline (Virginia Patterson Hansley)

(Winchester, SAD, 1932. – Camden, SAD, 1963.)

Popularna je američka *country*-pjevačica. Stekla je status glazbene ikone poput Jima Reevesa, Elvisa Presleyja i Johnnyja Casha. Poginula je u zrakoplovnoj nesreći. Njezine su popularne pjesme *Sweet Dreams, Crazy, She's Got You, Walkin' After Midnight, Your Cheatin' Heart* i dr.

Willie Nelson

(Abot, Texas, SAD, 1933.)

Američki je *country*-pjevač, skladatelj, glumac i aktivist. Njegov *country*-stil mješavina je *rocka*, folka, *bluesa*, džez-a i gospela. Snimio je prvi platinasti album u povijesti *countryja*. Snimio je preko 120 albuma, glumio je u dvadeset filmova i napisao je četiri knjige. Dobio je deset Grammyja.

Pat Boone (Charles Eugene Boone)

(Jacksonville, Florida, SAD, 1934.)

Američki je pop-pjevač i glumac. Pjevač je staroga kova, šlagerskoga tipa prije pojave *rock and rolla*. Uspješan je televizijski voditelj, zabavljač, politički komentator, pisac knjiga, promicatelj konzervativne politike, kršćanski aktivist i propovjednik. Njegovi su hitovi *Ain't That A Shame, Tutti Frutti, Long Tall Sally, At My Front Door, I Almost Lost My Mind, I'll Be Home, Don't Forbid Me, The Letters In The Sand, Speedy Gonzales* i dr. Pjeva još i danas.

The Platters

Američka je vokalna skupina koja je osnovana 1952. godine u Los Angelesu. Grupa je prošla nekoliko kadrovskih promjena, a jedan od najuspješnijih sastava činili su glavni tenor Tony Williams, David Lynch, Paul Robi, Herb Reed i Zola Taylor. Njihovi su hitovi *Only You, The Great Pretender, I'am Sorry, The Magic Touch, My Prayer, Twilight Time, Harbour Light, Smoke Gets In Your Eyes* i drugi. Primljeni su u Kuću slavnih *rock and rolla* 1990. godine i u Kuću slavnih vokalnih grupa 1998. godine.

Jerry Lee Lewis

(Louisiana, SAD, 1935.)

Američki je *rock and roll*-glazbenik, tekstopisac i pijanist. Jedan je od začetnika *rock and rolla*. Primljen je u Kuću slavnih *rock and rolla* i u Kuću slavnih *rockabillyja*. Na pozornici je pokazivao prgavu, buntovničku narav tako što je glasno svirao glasovir, pa i nogama, i tako što je glasno pjevao svojim osobujnim štucajućim *rockabilly*-vokalom. Hitovi su mu *Whole Lotta Shakin Going On, Great Balls Of Fire, Crazy Arms, End Of The Road, CC Rider, Chantilly Lace, Too Many Rivers* i drugi.

Solomon Burke (James Solomon McDonald Burke)

(Philadelphia, SAD, 1936. ili 1940. – Schiphol, Nizozemska, 2010.)

Američki je propovjednik i pjevač koji je oblikovao zvuk *rhythm & bluesa*. Nazivaju ga i Biskupom Soula, Kralj Solomon i Mohamed Ali Soula. Imao je niz hitova: *Cry To Me, If You Need Me, Got To Get You Off My Mind, Down In The Valley* i *Everybody Needs Somebody To Love*. Dobitnik je nagrade Grammy, a časopis *Rolling Stone* svrstao ga je na 89. mjesto na popisu sto najvećih pjevača svih vremena.

Wanda Jackson (Wanda LaVone Jackson)

(Maud, SAD, 1937.)

Američka je pjevačica, tekstopisac, gitaristica i pijanistica pedesetih i šezdesetih godina 20. stoljeća, pionirka *rock and rolla* i *rockabilija*. Pjevala je i *country* i *gospel*. Godine 2009. uvedena je u Kuću slavnih *rock and rolla*. Hitovi su joj *Let's Have a Party, Fujjyama Mama, Mean, Mean Man, Right Or Wrong, In The Middle Of A Heartache, Tears Will Be The Chaser, A Woman Lives For Love*.

Engelbert Humperdinck (Arnold George Dorsey)

(Chennai, Indija, 1936.)

Najveću slavu stekao je krajem šezdesetih godina 20. stoljeća pjevajući romantične pjesme. Budući da je imao anđeoski glas, dobio je ime Anđelko (Engelbert), a pravi Engelbert Humperdinck zapravo je bio njemački operni skladatelj iz 19. stoljeća. Hitovi su mu *Release Me, There Goes My Everything, The Last Waltz, Am I That Easy To Forget, A Man Without Love, The Way It Used To Be* i dr.

Connie Francis (Concetta Rosamaria Franconero)

(Newark, SAD, 1937.)

Američka je pop-pjevačica talijansko-ga porijekla. Njezin najveći album u Americi 1959. godine bio je *Italian Favorites*. Poznata je po svojim hitovima *Who's Sorry Now, Lipstick On Your Collar, Where The Boys Are, Stupid Cupid, Everybody's Somebody's Fool, My Heart Has A Mind Of It's Own, Don't Break The Heart That Loves You* i *Mama*.

Shirley Bassey (Dame Shirley Veronica Bassey)

(Tiger Bay, UK, 1937.)

Najpopularnija je vokalistica u Velikoj Britaniji. Poznata je po izražajnom glasu i snimanju tematskih pjesama za filmove o Jamesu Bondu (*Goldfinger, Diamonds Are Forever, Moonraker*). Godine 2000. imenovana je zapovjednicom damom Reda Britanskoga Carstva. Njezini su hitovi *Goldfinger, Something, Kiss Me, Honey, Honey, Kiss Me, Diamonds Are Forever, I Who Have Nothing, Never, Never, Never* i drugi. Dobitnica je brojnih priznanja.

Rocco Granata

(Figline Vegliaturo, Italija, 1938.)

Talijansko-belgijski je pjevač, tekstopisac i harmonikaš. Godine 1959. objavio je singl *Marina/Manuela* koji je postao međunarodno poznat. Prodan je u više milijuna primjeraka samo u Njemačkoj, a nagrađen je Nagradom Zlatni disk. Redovito se pojavljivao na belgijskoj televiziji i bio je član za flamansku pripremu Eurosonga 2002. godine. Belgij-ska glazbena industrija nagradila ga je nagradom za životno djelo 2000. godine.

J. J. Cale (John Weldon Cale)

(Oklahoma, SAD, 1938. – La Jolla, SAD, 2013.)

Američki je gitarist, pjevač, kantautor, tvorac *fingerpickinga* i predstavnik *Tulsa zvuka*. Poznate su mu skladbe *After Midnight, Call Me The Breeze, Crazy Mama, Grasshopper, Cocaine, Cajun Moon, I Got the Same Old Blues* i dr.

Enrico Macias (Gaston Ghrenassia)

(Konstantin, Alžir, 1938.)

Rođen je u sefardsko-židovskoj obitelji koja je 1961. godine izbjegla iz Alžira u Francusku. Stvorio je zavidnu francusku i svjetsku glazbenu karijeru kao izvođač arapsko-andaluzijske i ju-deo-arapske glazbe.

Neil Sedaka

(Brooklyn, SAD, 1939.)

Američki je kantautor pop-glazbe, multiinstrumentalist i glazbeni producent. Akademski je obrazovan i vrlo je uspješan pijanist. Hitovi su mu *Oh, Carol, The Diary, Calendar Girl, Happy Birthday Sweet Sixteen, Stupid Cupid* i *Breaking Up Is Hard To Do*. Dobitnik je brojnih glazbenih priznanja.

Milva (Maria Ilva Biolcati)

(Goro, Italija, 1939. – Milano, Italija, 2001.)

Talijanska je pjevačica, scenska i filmska glumica i televizijska osoba. Poznata je kao La Rossa ili La Pantera Goro-va. Njezine scenske produkcije recitala Bertolta Brechta i opere Luciana Berija obišle su svjetska kazališta i poznate koncertne dvorane. Dobitnica je brojnih talijanskih i svjetskih priznanja.

Tom Jones (Thomas Jones Woodward)

(Treforest, Wales, UK, 1940.)

On je pjevač snažnoga baritona. Zovu ga Tigar iz Walesa. Ime je dobio po filmu *Tom Jones*. U jednom trenutku bio je čovjek s najvećim honorarom na svijetu. Hitovi su mu *It's Not Unusual, Thunderball, Green, Green Grass Of Home, Delilah, She's A Lady, Sex Bomb, Kiss* i dr.

Iva Zanicchi

(Ligonchio, Italija, 1940.)

Talijanska je pjevačica i televizijska voditeljica. Na festivalu u Sanremu pobijedila je pjesmom *Non pensare a me* 1967. godine, pjesmom *Zingara* 1969. godine, a pjesmom *Cia cara, come stai* 1974. godine. Najpoznatije su joj pjesme *Come ti vorrei*, *La riva bianca*, *la riva nera*, *Fra noi* i *Fiume amaro*.

Paul (Albert) Anka

(Ottawa, Kanada, 1941.)

Američki je kantautor, tekstopisac, glumac i televizijski voditelj. Svirao je glasovir i gitaru. Pisao je pjesme za najpoznatije glazbenike svoga doba (Sinatru, Toma Jonesa, Michaela Jacksona,...). Napisao je Sinatri tekst na engleskom jeziku za pjesmu *My Way*. Hitovi su mu *Diana*, *Lonely Boy*, *Put Your Head On My Shoulder*, *Adam And Eva*, *Hello*, *Jim*, *You Are My Destiny* i dr.

Eddy Mitchell (Claude Moine)

(Pariz, Francuska, 1942.)

Francuski je pjevač i glumac koji je karijeru počeo s rock-grupom *Les Chaussettes noires* (Crne čarape). Preuzeo je ime po tada popularnom mačo-glumcu Eddieju Constantinu. Nastavio je solo karijeru u Francuskoj, Engleskoj i u SAD-u.

The Everly Brothers

To je ime poznatoga američkog rock, pop i *country* muškog dueta koji su činili braća Don Everly (Isaac Donald Everly) i Phil Everly (Philip Everly). Razvili su svoj specifičan glazbeni stil harmoničnoga duo pjevanja u tercama uz pratnju akustičnih gitara. Hitovi su im *Bay, Bay, Love*, *Wake Up*, *Little Susie*, *All I Have To Do Is My Dream*, *Crying In The Rain* i drugi. Godine 1997. dobili su Grammy za životno djelo.

Brenda Lee (Brenda Mae Tarpley)

(Atlanta, SAD, 1944.)

Američka pjevačica *rockabillyja*, popa i *countryja*. Godine 1957. postala je popularna nakon što je snimila pjesmu *Dynamite* sa samo dvanaest godina. Jedina je žena koja je primljena u Kuću slavnih *rock and rolla*, Kuću slavnih *countryja* i Kuću slavnih *rockabillyja*. Također je dobitnica nagrade Grammy za životno djelo. Hitovi su joj *Jambalaya*, *I'm Sorry*, *Emotion*, *Dum, Dum, Sweet Nothin's* i dr.

Donald McLean

(New Rochelle, SAD, 1945.)

Američki je kantautor. Najpoznatiji je po hitu *American Pie* iz 1971. godine, kulturnoj folk-rock pjesmi o gubitku nevinosti rane generacije *rock and rolla*. Popularni su mu singlovi *Vincent*, *Dreidel* i *Crying* u izvedbi Roya Orbisona te *Since I Have You* i *Wonderful Baby* u izvedbi Skylinersa. Njegovu skladbu *And I Love You So* otpjevali su Elvis Presley, Perry Como, Helen Reddy, Glen Campbell i drugi, a Madonna je 2000. godine imala hit izvedbom pjesme *American Pie*. Godine 2004. primljen je u Kuću slavnih tekstopisaca.

Ry (Ryland Petar) Cooder

(L. A., SAD, 1947.)

Američki je glazbenik, multiinstrumentalist, tekstopisac, skladatelj filmske glazbe, glazbeni producent i pisac. Najpoznatiji je po tehnici sviranja *slide gitara*. Producirao je album *Buena Vista Social Club* (1997.) koji je postao svjetski hit. Wim Wenders režirao je istoimeni dokumentarni film (1999.) koji je 2000. godine bio nominiran za Oscara. Ry Cooder bio je rangiran na osmom mjestu na popisu *Sto najvećih gitarista svih vremena*.

The Kingston Trio

(Dave Guard, Bob Shane i Nick Reynolds)

Američki folk i pop-sastav koji se smatra najzaslužnijim za preporod američkoga folka krajem pedesetih i početkom šezdesetih godina 20. stoljeća. Njihova je uspješnica kompozicija *Tom Dooley*. Sastav je uz skladne vokale bio akustičarski (gitara, bas, banjo).

The Brothers Four

(Bob Flick, John Paine, Mike Kirkland i Dick Foley)

Drugi je sastav po važnosti na rastućoj folk-sceni nakon grupe The Kingston Trio. Njihov singl *Greenfields* iz siječnja 1960. godine našao se na drugom mjestu ljestvice i prodan je u više milijuna primjeraka. Začetnici su preporoda folka. Njihova inačica hit snimke *Zeleno lišće ljeta* iz filma *Alamo* nominirana je za Oscara.

Grace (Beverly) Jones

(Kingston, Jamajka, 1948.)

Američka je glumica i pjevačica *rock and rolla*, fotomodel i modna ikona, *disco*-zvijezda njujorškoga Studija 54. Kao predstavnica novoga vala izvodila je glazbu koja je bila mješavina *reagea*, funka, postpunka i popa. Glumila je u filmovima o James Bondu i Conanu. Snimila je nekoliko albuma, a hitovi su joj *Pull Up To The Bumper*, *I've Seen That Face Before (Libertango)*, *Private Life*, *La Vi En Rose*, *Slave To The Rhythm*, *Nightclubbing* i dr.

The Rolling Stones

(Mick Jagger, Keith Richard, Bill Wyman, Charlie Watts, Brian Jones i Ronnie Wood)

Engleska je rock-grupa sredinom šezdesetih godina 20. stoljeća. Jedna je od najuspješnijih, najutjecajnijih i najvećih grupa svih vremena. Ponekad ih nazivaju najvećim rock-legendama u povijesti popularne glazbe. Njihove su najpoznatije pjesme *Satisfaction*, *Angie*, *Honky Tonk Woman*, *Paint It, Black*, *Start Me Up*, *Harlem Shuffle*, *Jumpin' Jack Flash*, *Lady Jane* i dr.

The Beatles

(John Lennon, Paul McCartney, George Harrison i Ringo Starr; Liverpool, UK)

Najpopularnija je, najkomercijalnija i najutjecajnija grupa u povijesti glazbe. Beatlesi su više no itko drugi objedinili najbolje vrijednosti ranoga *rock and rolla* te su ih pretvorili u novu izvornu formu afirmirajući usput ideju rock-sastava kao kolektivnoga autora/izvođača u jednoj osobi. Njihove su poznate pjesme *Don't Let Me Down, Hey, Jude, Let It Be, I Feel Fine, Strawberry Fields Forever, Yesterday, Come Together, Yellow Submarine, From Me To You* i dr.

Aphrodite's Child

(Vangelis Papathanassiou, Demis Roussos, Loukas Sideras i Silver Koulouris)

Grčki je progresivni rock-sastav koji je osnovan 1967. godine. Njihove psihodelične balade u stilu grupa Procol Harum i The Moody Blues bile su hitovi: *Rain And Tears, It's Five O'Clock, Marie Jolie, Spring, Summer, Winter And Fall, I Want To Live* i dr. Karijeru su završili 1970. godine nakon objavljivanja njihova najutjecajnijega albuma *666* koji je adaptacija biblijske knjige *Otkrivenja*.

Simon & Garfunkel

Američki je folk-rock duet (Paul Simon i Art Garfunkel). Prvi im je hit bila pjesma *Sound Of Silence* iz 1966. godine. Njihovi su hitovi *Bridge Over Troubled Water, Mrs. Robinson, The Boxer, Cecilia, Scarborough Fair, I Am A Rock, Homeward Bound* i *A Hazy Shade Of Winter*.

The Righteous Brothers

Ime je američkoga pop-dueta koji su činili pjevači Bill Medley i Bobby Hatfield. Iako su njihovi glasovi tako bluzerski, oni su bili bijelci i rodonačelnici glazbenoga stila koji danas zovemo *blue-eyed soul*. Surađivali su s producentom Philom Spectorom koji je koristio tehniku zvučni zid (*Wall of Sound*). Prva popularna snimka bila im je *You've Lost That Lovin' Feelin'* iz 1965. godine.

The Walker Brothers

(Noel Scott Engel – Scott Walker, John Joseph Maus – John Walker i Gary Leeds – Garry Walker)

Američka je pop-grupa šezdesetih i sedamdesetih godina 20. stoljeća. Godine 1965. odlaze u Englesku gdje postižu veći uspjeh nego u SAD-u. Imali su niz uspješnica kao *Make It Easy On Yourself*. Tu možemo ubrojiti i njihovu najpopularniju pjesmu *The Sun Ain't Gonna Shine*.

Playing For Change (PFC)

Multimedijski je glazbeni projekt u kojemu sudjeluju glazbenici iz cijeloga svijeta. Projekt su 2002. godine pokrenuli američki Grammyjem nagrađivani, glazbeni producent i nagrađivani filmski redatelj Mark Johnson i filmska producentica, filantropkinja Whitney Kroenke. PFC je 2007. godine osnovao neprofitnu organizaciju pod nazivom PFC Foundation koja gradi glazbene i umjetničke škole za djecu širom svijeta.

Ciganska glazba

Naše uho priučili smo na čeznutljivu cigansku pjesmu koja priziva slike neuglednih čergi, prigradskih četvrti, sirotinjskih naselja i života punog muke. Zbog nomadskoga načina života Romi su u prošlosti često djelovali kao putujući zabavljači. Zato je njihova glazba u svim područjima, gdje su živjeli, vrlo popularna. Jedna je od najvećih romskih zvijezda makedonska pjevačica Esma Redžepova.

Gospel

Gospel je glazba koja je nastala krajem 18. stoljeća u crnačkim crkvama u SAD-u. Obilježava je višeglasno pjevanje bez obzira na rasu te kontekst koji je ovisan o kulturi (*country, blues...*). Teme su Bog, Isus, Duh Sveti i zahvale. Može se izvoditi *a capella* uz pratnju orgulja ili klavira. Najpoznatija je pjevačica ovoga stila Mahalia Jackson.

Bossa nova

Vrsta je popularne glazbe koja je nastala krajem pedesetih godina 20. stoljeća. Odlikuje se laganim samba ritmom, impresionističkim harmonijama i finim melodijama. Za razvoj ove glazbe najzaslužniji su brazilski skladatelj Antonio Carlos Jobim i pjevač gitarist Joao Gilberto. Najpoznatije su kompozicije ovoga stila *The Girl From Ipanema* i *Desafinado*.

Tango

Ples je nastao u Južnoj Americi u 18. stoljeću kombinacijom elemenata crnačkoga plesa i španjolske melodičke. Pretpostavlja se da riječ znači bubanj, grupni ples crnaca, zabavu ili ples u paru. Jedna teorija kaže da je rodno mjesto pravoga tanga na zapadnoj obali La Plate u Buenos Airesu, zato tango imenujemo argentinskim tantom. U argentinskom tangu pokazuju se suprotnosti muško – žensko, čvrsto – mekano, grubo – sentimentalno uz pratnju violine, gitare, kontrabasa, klavira i bandoneona. Najpoznatije su kompozicije za tango *El Choclo, Por una Cabeza, La Cumparsita, Tango Blue* i dr.

Pjesma My Way

Pjesma *My Way* poznata je prvenstveno po izvedbi Franka Sinatre i Elvisa Presleyja. Autor joj je francuski pjevač Claude Francois prema tekstu Gillesa Thibauta (1967.). Sinatra je poželio izvesti pjesmu na engleskom jeziku. Engleski je tekst napisao Paul Anka koji nije preveo francuski, već je napisao potpuno novi tekst.

Pjesma za Kristinku

Pjesma je Zdeněka Petra i Vladimíra Dvořáka iz drame *Sto dukata za Juana*. Zahvaljujući drami, pjesma je postala nadaleko poznata. Najpoznatije su izvedbe čeških glumaca i pjevača Vladimira Salača i Waldemara Matuške.

Pjesma Podmoskovske večeri

Popularna je pjesmu koju je napisao Vladimir Konstantinovič Trošin, ruski filmski i kazališni glumac te pjevač. Pjesma je stekla svjetsku popularnost kao rijetko koja pjesma na ruskom jeziku.

Pjesma Sukiyaki

Originalno se je zvala *Oe o Muite Aruko (Gledam dok hodam)*. To je pjesma koju je snimio japanski pjevač Kyu Sakamoto 1961. godine. Postala je jedan od najprodavanijih svjetskih singlova svih vremena.

Pjesma Nature Boy

Kultna je pjesma koju je 1948. godine snimio Nat King Cole. Eden Ahbez napisao ju je 1947. godine. Pjesma je dobila nagradu Grammy 1999. godine. Izvodili su je brojni izvođači, a među njima i naš Bruno Petrali. Pjesma je korištena u filmu *Dječak sa zelenom kosom* i u filmu *Moulin Rouge* iz 2001. godine s Davidom Bowiem.

Pjesma Dominique

Popularna je pjesma na francuskom jeziku koju je 1963. godine napisala i izvela uz gitaru belgijska dominikanka Jeannine Deckers s grupom Sestrinski osmijeh – Raspjevane redovnice.

Pjesma The Little Drummer Boy

Popularna je božićna pjesma Amerikanke Katherine Kennicott Davis. U stihovima pripovjedač govori o malom siromašnom dječaku kojega su mudraci pozvali na događaj Isusova rođenja. Dječak za novorođeno djeteta nije imao dar pa je pjevao uz bubanj najbolje što je mogao uz odobravanje Isusove majke Marije.

Pjesma Ya Mustapha

Kultna je pjesma koju je snimio Bob Azzam (Eadie Georg Azzam), egipatski pjevač libanonskoga podrijetla. Popularnost skladbe šezdesetih godina 20. stoljeća doprinijela je da se ona snimi na arapskom, turskom, francuskom, hrvatskom i na drugim jezicima.

Predstavljeni orkestri: orkestar Bilyja Vaughna, orkestar Maxa Gregera, orkestar Raya Conniffa, orkestar Jamesa Lasta, Orkestar Mantovani, orkestar Dona Coste, orkestar Henryja Mancinija, orkestar Berta Kaempferta...

Predstavljene instrumentalne

grupe: The Shadows, The Islanders, The Ventures, The Champs, The Spotnicks, Johnny and Hurricanes, The Tornados...

Posebne teme: talijanska kancona, francuska šansona, fado, mariači, *country*, folk, argentinska, kolumbijska, peruanska, kubanska i grčka glazba, *gipsy* ili *manouche*, hrvatska popijevka, filmska glazba, *blues*, *gospel*, *soul*, R&B, R&R...

Plesovi: tango, valcer, engleski valcer, R&R, salsa...

Izvori:

Case, Brian; Britt, Stan. 1980. *Jazz enciklopedija*. Zagreb: Mladost.

Larkin, Colin, ur. 1993. *The Guinness Encyclopedia of Popular Music*. England.

Logan, Nick; Woffinden, Bob. 1978. *Ilustrirana rock enciklopedija*. Zagreb: Mladost.

Vlastita fonoteka, zbirka gramofonskih ploča i CD-ova.

Wikipedija.

